

Sundbyberg växer med dig!

Ungdomstrender

i Sundbyberg 2018–2022

08-706 80 00 · SUNDBYBERG.SE

FRITID SUNDBYBERG

Innehåll

- 1 Inledning
- 2 Alkohol
- 3 Tobak
- 4 Narkotika
- 5 Psykisk hälsa
- 6 Brott
- 7 Till föräldrar och vårdnadshavare
- 8 Kontakt

Inledning

Vartannat år genomför Stockholms stad den så kallade Stockholmsenkäten. Ungdomar i årskurs 9 och årskurs 2 på gymnasiet får svara på frågor uppdelade i olika områden. Svaren sammanställs i en rapport om ungdomars levnadsvanor. Resultaten jämförs dels på övergripande nivå, i hela Stockholms stad och inom Sundbyberg.

Stockholmsenkäten visar ungas upplevda trygghet, psykisk hälsa, brott, konsumtion av alkohol, narkotika och tobak (ANT). I slutet av foldern finner ni information till föräldrar och kontaktuppgifter för stöd och hjälp i Sundbyberg.

79% av eleverna i årskurs 9 och 54% av eleverna i årskurs 2 på gymnasiet har besvarat enkäten i Sundbyberg.

I Sundbyberg har ungdomar som någon gång varit berusade ökat, däremot har användningen av narkotika minskat. Likaså har rökning minskat medan användning av snus ökat. I kategorierna alkohol, tobak och narkotika samt psykisk hälsa visar resultaten att det finns märkbara skillnader baserat på könstillhörighet.

Alkohol

Alkoholkonsumtion nyckeltal

Grundskolan åk 9	2018	2020	2022
Ingen gång	68 %	55 %	51 %
Berusad senaste månaden	4 %	10 %	8 %
Dricker stor mängd minst en gång i månaden	2 %	5 %	4 %

- 2022 har ungefär hälften av eleverna i årskurs 9 aldrig testat alkohol.
- Från 2018-2022 har det skett en ökning med 4 procent gällande elever som varit berusade senaste månaden.
- Andelen som dricker stor mängd alkohol har ökat från 2018 men minskat från 2020.
- Från 2018 till 2022 har andelen som testat alkohol ökat med 17 procent hos eleverna i årskurs 9.
- Debutålder för alkohol 2022 är 13,9 år för tjejer och 14,1 år för killar.

Fältarnas reflektioner

Under våra uppsökande fältpass träffar vi sällan på berusade ungdomar. Enligt våra iakttagelser dricker ungdomar i Sundbyberg huvudsakligen vid högtider som valborg och skolavslutning.

Alkoholkonsumtion nyckeltal

Gymnasiet åk 2	2018	2020	2022
Ingen gång	46 %	41 %	43 %
Berusad senaste månaden	42 %	36 %	35 %
Dricker stor mängd minst en gång i månaden	30 %	25 %	22 %

- Över 40 procent har aldrig konsumerat alkohol 2018-2022.
- 22 procent dricker stor mängd alkohol minst en gång i månaden 2022.
- Från 2018 till 2022 har andelen som varit berusad senaste månaden eller dricker stor mängd alkohol minst en gång i månaden minskat hos eleverna i årskurs 2 på gymnasiet.
- Debutålder för alkohol 2022 är 15,3 år för tjejer och 15,7 år för killar.

Hur får ungdomar tag i alkohol?

17% från kompisar eller kompisars kompisar.

6% köper smuggelsprit.

9% på annat sätt.

10% annan vuxen som köper ut.

3% tar från sina föräldrar.

Tobak

Grundskolan åk 9	2018	2020	2022
Röker dagligen eller ibland	4 %	6 %	8 %
Snusar dagligen eller ibland	2 %	9 %	4 %

- Från 2018 till 2022 har andelen som röker dagligen eller ibland fördubblats.
- Från 2018 till 2022 har andelen som snusar dagligen eller ibland ökat med 2 procent, däremot har andelen som snusar minskat med 5 procent från 2020 till 2022.

Gymnasiet åk 2	2018	2020	2022
Röker dagligen eller ibland	25 %	25 %	11 %
Snusar dagligen eller ibland	10 %	18 %	18 %

- Från 2018 till 2022 har andelen som röker dagligen eller ibland minskat med 14 procent.
- Från 2018 till 2022 har andelen som snusar dagligen eller ibland ökat med 8 procent.

Fältarnas reflektioner

När vi träffar ungdomar har vi iakttagit att cigaretter ofta har ersatts med e-cigaretter. Oftast kallas det för "vaping". Detta går i enlighet med svaren i stockholmsenkäten där det framgår att ungdomar som tidigare rökt cigaretter har slutat.

Visste du att...

Vitt snus (tobaksfritt) har ökat markant i popularitet bland ungdomar i Sundbyberg jämfört med traditionellt snus med tobak.

Psykisk hälsa

Tycker du det är härligt att leva?

Grundskolan årskurs 9

I årskurs 9 i grundskolan svarar 70 procent av pojkarna att de ganska ofta eller väldigt ofta tycker att det är härligt att leva.

Motsvarande andel hos flickor i samma årskurs är 48 procent.

Gymnasiet årskurs 2

I årskurs 2 på gymnasiet svarar 55 procent av pojkarna att de ganska ofta eller väldigt ofta tycker det är härligt att leva.

Motsvarande andel hos flickor i samma årskurs är 56 procent.

Fältarnas reflektioner

Många ungdomar uppger idag att det är utsatta för ett starkt socialt tryck kopplat till prestation, utseende och materiell status. Sociala medier har en stor påverkan på det ökade trycket.

Hur ofta tycker du att du inte duger?

Grundskolan årskurs 9

I årskurs 9 i grundskolan svarar 8 procent av pojkarna att de ganska ofta eller väldigt ofta känner att de inte duger till.

Motsvarande siffra för flickor är en ökning på 20 procent, det vill säga 28 procent.

Gymnasiet årskurs 2

I årskurs 2 på gymnasiet svarar 20 procent av pojkarna att de ganska ofta eller väldigt ofta känner att de inte duger till.

Motsvarande siffra för flickor är 27 procent.

Fler flickor än pojkar upplever att de inte duger och fler pojkar än flickor upplever att det är härligt att leva.

Narkotika

Har du någon gång använt narkotika?

Grundskolan åk 9	2018	2020	2022
Ja	2 %	8 %	5 %
Nej	98 %	92 %	95 %

Från 2018 till 2022 har användandet av narkotika ökat med 3 procent, men minskat från 2020.

Har du någon gång använt narkotika?

Gymnasiet åk 2	2018	2020	2022
Ja	27 %	28 %	19 %
Nej	73 %	72 %	81 %

2022 har 19 procent testat narkotika, vilket är en minskning från både 2018 och 2020.

Brott

Begångna brott nyckeltal

23 procent i åk 9 uppger att de någon gång snattat eller stulit. 24 procent i åk 2 på gymnasiet.

I både åk 9 och åk 2 på gymnasiet uppger 8 procent att de någon gång har klottrat eller använt olaglig graffitti.

8 procent i åk 9 uppger att de någon gång använt hot eller våld. Respektive 10 procent i åk 2 på gymnasiet.

Medianåldern för att genomföra ett brott i Sundbyberg för första gången är 12–13 år, för både flickor och pojkar.

Till föräldrar och vårdnadshavare

Forskning visar att föräldrarnas konsekventa ställningstagande är av stor vikt när det kommer till ungas inställning till alkohol och narkotika.

Föräldrar är förebilder och ungdomar lär sig utifrån sina föräldrars ställningstaganden och ageranden.

Tips och råd från oss fältsekreterare

- Var närvarande och nyfikna genom att ställa frågor till era barn och ungdomar om vardagliga saker, såsom fritid, skola, kompisar, sociala medier med mera.
- Uppmuntra era barn att berätta och stötta när något är jobbigt.
- Erbjud att hämta eller möta om ert barn ska vara ute lite senare.
- Sätt tydliga gränser som visar att ni är restriktiva och bryr er. Framför allt när det gäller alkohol och tobak. Forskning visar att föräldrar som säger till sina barn att alkohol och tobak inte är tillåtet dricker och röker i mindre utsträckning eller inte alls.
- Lär känna era barns kompisar och håll kontakten med deras föräldrar. Kanske skapa en gruppchatt med vuxna som barnet umgås med?
- Hjälp ditt barn att säga nej genom att stötta. Gruppträck är svårt att stå emot som ungdom. Tips! Låt dem skylla på dig/er att de måste hem tidigt! "Min morsa/farsa är så jobbiga så jag måste hem nu"!

Söker du stöd i ditt föräldraskap?

IQ Tonårsparlören – www.iq.se/tonarsparloren

Mind – www.mind.se/hitta-hjalp/foraldralinjen

Föräldraskapstödarna i Sundbyberg – QR-kod

Vill du läsa mer?

Cannabishjälpen – www.cannabishjalpen.se

Drugsmart – www.drugsmart.com

Hjälp och stöd för unga i Sundbyberg

Fältsekreterare

Vi som är fältsekreterare i Sundbybergs stad arbetar uppsökande och förebyggande för dig mellan 12–19 år. Detta gör vi både dag- och kvällstid genom att röra oss i de miljöer där ungdomar rör sig. Med oss kan du prata om vad som helst. Till exempel *självkänsla, kompisar, familj, machokultur, kroppsnormer, identitet, hbtq-frågor, intressen, förväntningar eller stress.*

Våra telefonnummer finns på nästa sida.

Ungdomsmottagningen

Hos stadens ungdomsmottagning kan du prata med barnmorska eller kurator. Du kan få stöd och rådgivning kring till exempel: *kroppen och sexualitet, relationer och familj, skolproblem, mobbning, övergrepp och våld, nedstämdhet, ångest och oro.*

Telefonnummer **08-12340755**

Socialtjänstens mottagning för barn och ungdom

Du kan vända dig till socialtjänsten för att få råd, stöd eller skydd. Här arbetar socialsekreterare för att hjälpa dig och din familj med olika svårigheter. Så som *relationsproblem, missbruk eller beroende, kriminalitet, hot, våld eller övergrepp.* Om du kontaktar oss kan vi prata om vilken hjälp du kan behöva.

Telefonnummer **08-706 88 00.**

MiniMaria Solna Sundbyberg

MiniMaria är en mottagning för dig i åldern 13-20 år, som har ett alkohol- eller drogmissbruk eller som befinner dig i riskzonen för missbruk. På MiniMaria kan även föräldrar till unga med riskbruk eller missbruk få råd och stöd. MiniMaria är ett samarbete mellan Sundbybergs stad, Solna stad och Maria Ungdom.

Telefonnummer: **08- 123 474 50**

Från vänster: Mira, Omid, Bahar och Adnan

Har du frågor eller funderingar är du välkommen att höra av dig till oss fältsekreterare.

Telefon

Mira 070- 087 59 88

Omid 070- 087 66 79

Bahar 076- 621 40 04

Adnan 070- 826 89 97

E-post

faltsekreterare@sundbyberg.se

faltarnasumpan @Instagram

faltarnasumpan @Snapchat